

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1994 M. RUGPJŪČIO 11 D. NUTARIMO NR. 728 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS DARBO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP-19-629; TAIS NR. 19-2605(2))**

2019-04-30 Nr. NV-1192

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

1. Sistemiškai įvertinus Projekto turinį, atkreiptinas dėmesys, kad Vyriausybės darbo reglamentas yra kildinamas iš Vyriausybės įstatymo ir skirtas reguliuoti išimtinai Vyriausybės darbo veiklą, todėl šiuo aspektu Projektu reguliuojami santykiai, kurie sietini su konkrečia valstybės valdymo sritimi, savo esme yra fragmentiški, be kita ko, vertinant tai, kad Vyriausybės darbo reglamentas yra horizontalaus pobūdžio dokumentams, mūsų nuomone, siekiant teisėkūros nuoseklumo, aptariamam atveju vis dėlto tikslinga priimti naują teisės aktą, kuriame būtų išdėstyta laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo pagrindų buvimo nustatymo tvarka.

Kartu pastebėtina, kad šiuo metu Vyriausybėje yra svarstomi (aptarti 2019 m. balandžio 23 d. tarpinstituciniame pasitarime) Vyriausybės darbo reglamento pakeitimai (TAIS Nr. 19-2310(2)), todėl, įvertinus tai, kad Projektu yra keičiamas tas pats teisės aktas, siekiant užtikrinti teisėkūros ekonomiškumą, be kita ko, atkreipiant dėmesį į siekį mažinti Vyriausybės teisėkūros apimtis ir vengiant pakartotinio to paties teisės akto pakeitimo netolimoje ateityje, Projektu siūlomi pakeitimai, jeigu vis tik būtų turėtų juos dėstyti kaip reglamento papildymą, turėtų būti inkorporuoti į projektą, kuriame išdėstyti minėti Vyriausybės darbo reglamento pakeitimai, ir svarstomi bei priimami Vyriausybėje tuo pačiu metu.

2. Atsižvelgiant į tai, kad vietos savivalda yra vidaus reikalų ministrui priskirta valdymo sritis, o politiką šioje srityje formuoja Vidaus reikalų ministerija, Projekte reguliuojamas laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo pagrindų įvertinimas turi būti konstruojamas taip, kad pirminį informacijos vertinimą ir apibendrinimą, prireikus papildomos informacijos susižinojimą organizuoja minėta ministerija, parengdama ir pateikdama Vyriausybei

siūlymą – teisės akto projektą, kuris būtų svarstomas Vyriausybėje teisės aktų nustatyta tvarka. Siūlomas reguliavimas nepagrįstai siejamas su papildomomis funkcijomis Vyriausybės kanceliarijai, kadangi šiai institucijai nėra priskirta konkreči valdymo sritis, kurioje ji turėtų formuoti valstybės politiką, tuo labiau, nėra apibrėžta, kodėl, vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 38 straipsnyje nustatyta kompetencija, šių funkcijų negalėtų atlikti vidaus reikalų ministras, įvertinus šiam ministrui priskirtą vietos savivaldos klausimų koordinavimą.

3. Sistemiskai vertinant reglamento 108⁵-108⁷ punktų nuostatas, pažymime, kad nėra aiškiai atskleista, kokie teisės aktų projektai vis dėlto turėtų būti teikiami Vyriausybei tais atvejais, kai siūloma Seimui įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje ir tuo atveju, kai nesiūloma. Kartu svarstyтина, ar tais atvejais, kai valdymo įvesti nesiūloma, tikslinga teikti Vyriausybei teisės akto projektą (be kita ko, įvertinant visą su jo parengimu susijusią administracinę naštą, reglamento 108⁷ punkte siūlomus sprendimus svarstyti teisės aktų projektus tiek Vyriausybės pasitarime, tiek Vyriausybės posėdyje), ar nepakaktų tos informacijos pateikti kaip aplinkybių apibendrinimo Vyriausybės pasitarime, vertinant ir tai, kad įstatymas įpareigoja pagrindų vertinimą atlikti Vyriausybės nustatyta tvarka, o Vyriausybės sprendimas reikalingas tik tuo atveju, kai siūlomas sprendimas laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje įvesti.

Aptariamo reguliavimo kontekste kaip reikalaujanti suderinamumo vertintina 108⁶ punkto nuoroda „*prireikus* Seimo nutarimo projektą“, kai tuo tarpu reglamento 108⁵ punkto trečiojoje pastraipoje išskiriamas Vyriausybės nutarimo projektas dėl pasiūlymo Seimui įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje.

4. Vertinant Projektu keičiamo Vyriausybės darbo reglamento (toliau – reglamento) 108¹ punkto antrojoje pastraipoje siūlomą įtvirtinti nuorodą apie „skubos tvarka suderintą“ teisės akto projektą, pastebime, kad galiojančiame Vyriausybės darbo reglamente yra numatyta, kad institucijos gali motyvuotai prašyti pateikti išvadas dėl teisės akto projekto skubos tvarka, o išvadas teikiantys subjektai privalo pateikti išvadas dėl teisės akto projekto skubos tvarka ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, tačiau tai nėra minėtas „suderinimas skubos tvarka“, be to, yra galimo situacijos ir atsižvelgiant į tai reglamentuotos atitinkamos procedūros, jei teisės akto projekto suderinti su suinteresuotomis institucijomis nepavyksta (žr. pvz., Vyriausybės darbo reglamento 40 punktą).

5. Reglamento 108⁵ punkto pirmojoje ir antrojoje pastraipoje (taip pat tikslintinas reglamento 108¹ punkto antrojoje pastraipoje nurodytas terminas, jį, be kita ko, formuluojant naudoti formuluotę „ne vėliau kaip“) turi būti nurodyta nuo kokio atskaitos taško (tikėtina, kad nuo informacijos gavimo) bus skaičiuojamas minimas vienos darbo dienos ir trijų darbo dienų terminas. Kartu aptariamose nuostatose turi būti sukonkretinta nuoroda, kaip suprantami „kiti“ informacijos šaltiniai (ar tai kiti, nei reglamento 108¹-108⁵ punktuose nurodyti subjektai). Kartu atkreiptinas dėmesys, kad paties informacijos šaltinio samprata siejama su informacijos šaltinio paslaptimi

Visuomenės informavimo įstatymo kontekste, todėl siūlomų reguliuoti santykių rėmuose tikslinga pasirinkti tinkamesnę nuorodą (pvz., išskiriant subjektus ar pan.).

6. Mūsų nuomone, reglamento 108² punkte formuojama pareiga „kitoms kompetentingoms institucijoms“ pranešti apie tai, kad savivaldybės taryba galimai šiurkščiai pažeidinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei įstatymus, lieka neapibrėžta, kadangi nėra sukonkretinta, kokie subjektai turimi omenyje, ar, pvz., sprendimus priimančios ar kt. Siūlome tikslinti šias nuostatas, siekiant nedeklaratyvaus teisės akto veikimo.

7. Reglamento 108⁷ punkte siūlomą 7 darbo dienų terminą, per kurį Vyriausybė turėtų priimti sprendimą, tikslinga įvertinti atsižvelgiant į Vyriausybės kaip kolegialios institucijos veiklos specifiką, teisėkūros proceso trukmę bei šio proceso formavimo procedūrų reikalavimus.

8. Lietuvos Respublikos laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad Vyriausybė teikia Seimui motyvuotą pasiūlymą laikinai įvesti tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje šio straipsnio 3 dalies 1–4 punktuose nustatytais pagrindais, Vyriausybės nustatyta tvarka įvertinusi šių pagrindų buvimą. Atsižvelgiant į tai, siūlome reglamento 108⁶ punkte nuorodą „argumentus“ keisti – „motyvus“.

9. Pažymime, kad reglamento 108⁶ punkte nuoroda „Aprašo nustatyta tvarka“ yra netinkama.

10. Mūsų nuomone, reglamento 108⁴ punkto paskutinis sakiny, kuriame aptariamas termino skaičiavimo atskaitos taškas, galimai interpretuoja Lietuvos Respublikos laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytą pagrindą (2 ketvirčius iš eilės nevyksta savivaldybės tarybos posėdžiai).

11. Atkreipiamė dėmesį, kad pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 6.1 papunktį ne pirmą kartą minimas teisės akto pavadinimas, kuris prasideda žodžiais „Lietuvos Respublika“, pirmą kartą parašius visą pavadinimą, toliau gali būti rašomas be žodžių „Lietuvos Respublika“. Atsižvelgiant į tai, reglamento 108¹ punkto pirmojoje pastraipoje atsisakytina perteklinio trumpinio.

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Eglė Gasiūnaitė